

KOMISSION SUOSITUS (EU) 2024/603,

annettu 18 päivänä joulukuuta 2023,

kauden 2021–2030 kattavan Tšekin yhdenntetyn kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman päivitysluonnoksesta sekä Tšekin toimenpiteiden johdonmukaisuudesta unionin ilmastoneutraaliustavoitteen ja sopeutumisessa edistymisen varmistamisen kanssa

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 292 artiklan,

ottaa huomioon energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 663/2009 ja (EY) N:o 715/2009, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 94/22/EY, 98/70/EY, 2009/31/EY, 2009/73/EY, 2010/31/EU, 2012/27/EU ja 2013/30/EU, neuvoston direktiivien 2009/119/EY ja (EU) 2015/652 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 525/2013 kumoamisesta 11 päivänä joulukuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1999 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 14 artiklan 6 kohdan ja 9 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon puitteiden vahvistamisesta ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi sekä asetusten (EY) N:o 401/2009 ja (EU) 2018/1999 muuttamisesta 30 päivänä kesäkuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1119 ⁽²⁾ ja erityisesti sen 7 artiklan 2 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

Kauden 2021–2030 kattavan Tšekin yhdenntetyn kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman päivitysluonnosta koskevat suositukset

- (1) Tšekki toimitti yhdenntetyn kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelmansa päivitysluonnoksen 23 päivänä lokakuuta 2023.
- (2) Koska Tšekki toimitti kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman päivitysluonnoksensa myöhään, Euroopan komissiolla on ollut vain rajoitetusti aikaa laatia arviointinsa voidakseen hyväksyä tämän suosituksen kuusi kuukautta ennen lopullisten päivitettyjen kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien toimittamisen määräaikaa, kuten asetuksen (EU) 2018/1999 9 artiklan 2 kohdassa edellytetään.
- (3) Asetuksen (EU) 2018/1999, jäljempänä 'hallintoasetus', 3 artiklassa ja liitteessä I määritetään seikat, joiden on sisällyttävä yhdenntettyjen kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien päivityksiin. Komissio antoi joulukuussa 2022 jäsenvaltioille ohjeita päivitettyjen kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien luonnosten ja lopullisten suunnitelmien laatimisprosessista ja sen laajuudesta ⁽³⁾. Ohjeissa kuvataan hyviä käytäntöjä ja kerrotaan energia- ja ilmastopolitiikan viimeaikaisten poliittisten, oikeudellisten ja geopoliittisten tapahtumien seurauksista.
- (4) Komissio on REPowerEU-suunnitelman ⁽⁴⁾ yhteydessä ja osana vuosien 2022 ja 2023 eurooppalaisia ohjausjaksoja kiinnittänyt vahvasti huomiota jäsenvaltioiden energia- ja ilmastoasioihin liittyviin uudistuksiin ja investointeihin, joita tarvitaan, jotta energiavarmuutta ja kohtuuhintaisuutta voidaan vahvistaa vauhdittamalla vihreää ja oikeudenmukaista siirtymää. Tämä näkyy Tšekille vuosina 2022 ja 2023 annetuissa maaraporteissa ⁽⁵⁾ ja neuvoston suosituksissa ⁽⁶⁾. Jäsenvaltioiden olisi otettava viimeisimmät maakohtaiset suositukset huomioon lopullisissa päivitetyissä yhdenntetyissä kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissaan.

⁽¹⁾ EUVL L 328, 21.12.2018, s. 1.

⁽²⁾ EUVL L 243, 9.7.2021, s. 1.

⁽³⁾ Komission tiedonanto: Ohjeet jäsenvaltioille vuosien 2021–2030 kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien päivittämisestä (EUVL C 495, 29.12.2022, s. 24).

⁽⁴⁾ COM(2022) 230 final.

⁽⁵⁾ COM (2022) 605 final ja SWD(2023) 603 final.

⁽⁶⁾ COM (2022) 605, suositus neuvoston suositukseksi; COM (2023) 603 final, suositus neuvoston suositukseksi.

- (5) Taakanjakoasetuksen (7) mukaisten kansallisten tavoitteiden toteuttamista koskevat komission suositukset perustuvat todennäköisyyteen, että jäsenvaltiot pitävät kiinni vuoden 2030 tavoitteista, kun otetaan huomioon säännöt taakanjakoasetuksen mukaisten joustojen käytöstä.
- (6) Hiilidioksidin talteenottoa, käyttöä ja varastointia (CCUS) koskevilla komission suosituksilla pyritään saamaan yleiskuva näiden teknologioiden aiotusta käyttöön otosta kansallisella tasolla sekä tiedot vuoteen 2030 mennessä talteenotettaviksi suunnitelluista hiilidioksidin vuotuisista määristä eriteltyinä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY (8) soveltamisalaan kuuluvista laitoksista ja muista lähteistä (esim. biogeeniset lähteet tai suora talteenotto ilmasta) talteenotettuun hiilidioksidiin, suunnitellusta hiilidioksidin siirtoinfrastruktuurista sekä potentiaalisesta kotimaisesta hiilidioksidin varastointikapasiteetista ja hiilidioksidin syöttömääristä, joiden suunnitellaan olevan käytettävissä vuonna 2030.
- (7) Maankäyttöä, maankäytön muutosta ja metsätaloutta koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/841 (9), jäljempänä 'LULUCF-asetus', mukaista suoritumista koskevista komission suosituksista käsitellään sitä, miten jäsenvaltio toteuttaa "ei debetsaldoa -sääntöä" kaudella 2021–2025 (kausi 1) ja omat kansalliset tavoitteensa kaudella 2026–2030 (kausi 2), kun otetaan huomioon säännöt mainitussa asetuksessa säädettyjen joustojen käytöstä. Komission suosituksista otetaan myös huomioon, että kaudella 1 LULUCF-asetuksen mukaiset ylijäämäpäästöt siirretään automaattisesti taakanjakoasetuksen tavoitteisiin.
- (8) Jotta ilmastonmuutokseen sopeutuminen tukisi asianmukaisesti energia- ja hillitsemistavoitteiden saavuttamista, on olennaisen tärkeää tunnistaa mahdolliset ilmastonmuutosuhat ja analysoida ilmastohaavoittuvuuksia ja -riskejä, jotka voivat vaikuttaa asiaankuuluviin alueisiin, väestöihin ja aloihin. Sopeutumista koskevista komission suosituksista tarkastellaan, missä määrin Tšekki on sisällyttänyt päivitettyyn kansalliseen energia- ja ilmastosuunnitelmaansa sopeutumistavoitteita, joissa otetaan huomioon sellaiset ilmastoriskit, jotka voisivat estää Tšekkiä saavuttamasta energiaunionin tavoitteet ja päämäärät. Ilman suunniteltuja ja toteutettuja erityisiä sopeutumispolitiikkoja ja -toimenpiteitä energiaunionin ulottuvuuksia koskevien tavoitteiden saavuttaminen on vaarassa. Vesienhoitoon on muuttuvissa ilmasto-oloissa kiinnitettävä erityistä huomiota sähkön toimitushäiriöiden riskin vuoksi, koska tulvat, helle ja kuivuus vaikuttavat energiantuotantoon.
- (9) Tšekin uusiutuvan energian tavoitetasoa koskevat komission suositukset perustuvat asetuksen (EU) 2018/1999 liitteessä II vahvistettuun objektiivisiin kriteereihin perustuvaan kaavaan sekä Tšekin kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman päivitysluonnoksesta puuttuviin tärkeimpiin politiikkoihin ja toimenpiteisiin, joilla Tšekin kansallinen panos unionin sitovaan uusiutuvan energian tavoitteeseen, joka on vähintään 42,5 prosenttia vuonna 2030, voidaan saavuttaa oikea-aikaisesti ja kustannustehokkaasti niin, että yhteisenä pyrkimyksenä on nostaa tavoite 45 prosenttiin uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/2001 (10) mukaisesti. Komission suositukset perustuvat myös

(7) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/842, annettu 30 päivänä toukokuuta 2018, sitovista vuotuisista kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksistä jäsenvaltioissa vuosina 2021–2030, joilla edistetään ilmastotoimia Pariisin sopimuksen sitoumusten täyttämiseksi, sekä asetuksen (EU) N:o 525/2013 muuttamisesta (EUVL L 156, 19.6.2018, s. 26), sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EU) 2023/857, annettu 19 päivänä huhtikuuta 2023, sitovista vuotuisista kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksistä jäsenvaltioissa vuosina 2021–2030, joilla edistetään ilmastotoimia Pariisin sopimuksen sitoumusten täyttämiseksi, ja asetuksen (EU) 2018/1999 muuttamisesta (EUVL L 111, 26.4.2023, s. 1).

(8) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/87/EY, annettu 13 päivänä lokakuuta 2003, kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta yhteisössä ja neuvoston direktiivin 96/61/EY muuttamisesta (EUVL L 275, 25.10.2003, s. 32).

(9) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/841, annettu 30 päivänä toukokuuta 2018, maankäytöstä, maankäytön muutoksesta ja metsätaloudesta aiheutuvien kasvihuonekaasujen päästöjen ja poistumien sisällyttämisestä vuoteen 2030 ulottuviin ilmasto- ja energiapolitiikan puitteisiin sekä asetuksen (EU) N:o 525/2013 ja päätöksen N:o 529/2013/EU muuttamisesta (EUVL L 156, 19.6.2018, s. 1) sellaisena kuin se on muutettuna 19 päivänä huhtikuuta 2023 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2023/839 asetuksen (EU) 2018/841 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse soveltamisalasta, raportointia ja vaatimusten noudattamista koskevien sääntöjen yksinkertaistamisesta ja jäsenvaltioiden tavoitteiden asettamisesta vuodelle 2030 sekä asetuksen (EU) 2018/1999 muuttamisesta seurannan, raportoinnin, edistymisen seurannan ja uudelleentarkastelun parantamisen osalta (EUVL L 107, 21.4.2023, s. 1).

(10) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/2001, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä (uudelleenlaadittu) (EUVL L 328, 21.12.2018, s. 82), sellaisena kuin se on muutettuna direktiivin (EU) 2018/2001, asetuksen (EU) 2018/1999 ja direktiivin 98/70/EY muuttamisesta uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisen osalta sekä neuvoston direktiivin (EU) 2015/652 kumoamisesta 18 päivänä lokakuuta 2023 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2023/2413 (EUVL L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>).

siihen, miten Tšekki edistää mainitun direktiivin 15 a, 22 a, 23, 24 ja 25 artiklan erityistavoitteita sekä niihin liittyviä politiikkoja ja toimenpiteitä, joilla direktiivi saatetaan nopeasti osaksi kansallista lainsäädäntöä ja pannaan täytäntöön. Suosituksista käy ilmi, kuinka tärkeää on laatia kattava uusiutuvan energian, erityisesti tuulienergian, käyttöönottoa koskeva pitkän aikavälin suunnitelma, jotta voidaan lisätä näkyvyyttä Euroopan tuotantoteollisuuden ja verkonhaltijoiden kannalta Euroopan tuulivoimapaketin ⁽¹⁾ mukaisesti.

- (10) Komission suositukset kansallisesta panoksesta energiatehokkuuteen perustuvat energiatehokkuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2023/1791 ⁽²⁾ 4 artiklaan sekä mainitun direktiivin liitteessä I olevaan kaavaan ja siihen liittyviin politiikkoihin ja toimenpiteisiin sen täytäntöönpanemiseksi.
- (11) Komission suosituksissa kiinnitetään erityistä huomiota tavoitteisiin, päämääriin ja panoksiin sekä niihin liittyviin politiikkoihin ja toimenpiteisiin REPowerEU-suunnitelman toteuttamiseksi, jotta riippuvuudesta Venäjän fossiilisten polttoaineista päästään vaihteittain nopeasti irti. Suosituksissa otetaan huomioon ”Kaasua säästöön talven varalle” -paketin ⁽³⁾ täytäntöönpanosta saadut kokemukset. Niistä käy ilmi välttämätön tarve vahvistaa energijärjestelmän kestävyyttä, kun otetaan huomioon velvoitteet, jotka johtuvat sähköalan riskeihin varautumisesta annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksesta (EU) 2019/941 ⁽⁴⁾ ja kaasun toimitusvarmuudesta annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksesta (EU) 2017/1938 ⁽⁵⁾, sekä energian varastoinnista annettu komission suositus ⁽⁶⁾.
- (12) Komission suosituksissa otetaan huomioon tarve nopeuttaa energian sisämarkkinoiden yhdentymistä joustavuuden roolin vahvistamiseksi sekä kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi ja kuluttajien suojelemiseksi. Komission suosituksissa otetaan myös huomioon, että asetuksen (EU) 2018/1999 3 artiklan ja komission suosituksen (EU) 2023/2407 ⁽⁷⁾ vaatimusten mukaisesti on tärkeää arvioida energiaköyhyydestä kärsivien kotitalouksien lukumäärää.
- (13) Komission suosituksista käy ilmi, että on tärkeää varmistaa riittävät investoinnit puhtaan energian alan tutkimukseen ja innovointiin kehitys- ja valmistuskapasiteetin lisäämiseksi, mukaan lukien energiantensiivistä teollisuutta ja muita yrityksiä koskevat asianmukaiset politiikat ja toimenpiteet, sekä tarve parantaa nettonollateollisuuden työvoiman osaamista vahvan, kilpailukykyisen ja puhtaan talouden vakiinnuttamiseksi unionissa.
- (14) Komission suositusten pohjalla ovat Pariisin sopimuksen mukaiset sitoumukset fossiilisten polttoaineiden käytön vaiheittaisesta lopettamisesta sekä fossiilisten polttoaineiden tukien vaiheittaisen poistamisen tarkeys.
- (15) Investointitarpeita koskeva komission suositus perustuu komission arvioon siitä, esitetäänkö suunnitelman päivitysluonnoksessa yleiskatsaus investointitarpeista energiaunionin kaikkiin ulottuvuuksiin liittyvien tavoitteiden, päämäärien ja panosten saavuttamiseksi, ilmoitetaanko siinä rahoituslähteet eriteltyinä yksityisiin ja julkisiin lähteisiin, luonnostellaanko siinä investointeja, jotka ovat johdonmukaisia Tšekin elpymis- ja palautumissuunnitelman, Tšekin alueellisten oikeudenmukaista siirtymää koskevien suunnitelmien ja talouspolitiikan eurooppalaisen ohjauksjakson yhteydessä annettujen vuosien 2022–2023 maakohtaisten suositusten kanssa, ja sisältääkö se perusteellisen makrotaloudellisen arvioinnin suunnitelluista politiikoista ja toimenpiteistä. Kansallisessa energia- ja ilmastosuunnitelmassa olisi varmistettava kansallisten politiikkojen ja toimenpiteiden läpinäkyvyys ja ennustettavuus investointivarmuuden tukemiseksi.

⁽¹⁾ Tiedonanto Euroopan tuulivoimaa koskevasta toimintasuunnitelmasta (COM (2023) 669 final) 24.10.2023, ja tiedonanto EU:n merellä tuotettavaa uusiutuvaa energiaa koskevien tavoitteiden saavuttamisesta (COM (2023) 668 final).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2023/1791, annettu 13 päivänä syyskuuta 2023, energiatehokkuudesta ja asetuksen (EU) 2023/955 muuttamisesta (uudelleenlaadittu) (EUVL L 231, 20.9.2023, s. 1).

⁽³⁾ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ”Kaasua säästöön talven varalle” (COM(2022) 360 final).

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/941, annettu 5 päivänä kesäkuuta 2019, riskeihin varautumisesta sähköalalla ja direktiivin 2005/89/EY kumoamisesta (EUVL L 158, 14.6.2019, s. 1).

⁽⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/1938, annettu 25 päivänä lokakuuta 2017, toimista kaasun toimitusvarmuuden turvaamiseksi ja asetuksen (EU) N:o 994/2010 kumoamisesta (EUVL L 280, 28.10.2017, s. 1).

⁽⁶⁾ Komission suositus, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2023, energian varastointi – vähähiilisen ja varman EU:n energijärjestelmän tukijalka (EUVL C 103, 20.3.2023, s. 1).

⁽⁷⁾ Komission suositus (EU) 2023/2407, annettu 20 päivänä lokakuuta 2023, energiaköyhyydestä (EUVL L 2023/2407, 23.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2023/2407/oj>).

- (16) Komission suosituksista käy ilmi, että on ratkaisevan tärkeää varmistaa laaja alueellinen kuuleminen sekä varhainen ja osallistava kuuleminen suunnitelmasta, mukaan lukien Århusin yleissopimuksen ⁽¹⁸⁾ mukainen yleisön tehokas osallistuminen riittävien tiedoin ja riittävässä aikataulussa.
- (17) Oikeudenmukaista siirtymää koskevat komission suositukset perustuvat komission arvioon siitä, yksilöidäänpö Tšekin suunnitelmassa riittävän syvällisesti ilmasto- ja energiasiirtymän sosiaaliset sekä työllisyyteen ja osaamiseen kohdistuvat vaikutukset ja luonnostellaanko siinä oikeudenmukaisen siirtymän edistämiseen asianmukaisia liittännäispolitiikkoja ja -toimenpiteitä, joilla edistetään samalla sekä ihmisoikeuksia että sukupuolten tasa-arvoa.
- (18) Komission Tšekille antamien suositusten perustana on kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman päivitysluonnoksen arviointi ⁽¹⁹⁾, joka julkaistaan tämän suosituksen yhteydessä.
- (19) Tšekin olisi otettava nämä suositukset asianmukaisesti huomioon laatiessaan lopullista päivitettyä yhdenmuettyä kansallista energia- ja ilmastosuunnitelmaansa, joka on toimitettava viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2024.

Suosituksset johdonmukaisuudesta unionin ilmastoneutraaliustavoitteen ja sopeutumisessa edistymisen varmistamisen kanssa

- (20) Komission on asetuksen (EU) 2021/1119 (eurooppalainen ilmastolaki) mukaan arvioitava kansallisten toimenpiteiden johdonmukaisuutta ilmastoneutraaliustavoitteen ja sopeutumisessa edistymisen varmistamisen kanssa. Komissio on arvioinut Tšekin toimenpiteiden johdonmukaisuutta näiden tavoitteiden kanssa ⁽²⁰⁾. Jäljempänä esitetyt suositukset perustuvat kyseiseen arviointiin. Tšekin olisi otettava asianmukaisesti huomioon nämä suositukset ja toteutettava niiden perusteella jatkotoimia eurooppalaisen ilmastolain mukaisesti.
- (21) Unionin kasvihuonekaasujen nettopäästöt (mukaan lukien maankäytöstä, maankäytön muutoksesta ja metsätaloudesta (LULUCF) aiheutuvat päästöt ja lukuun ottamatta kansainvälistä liikennettä) ovat yleisesti ottaen tasaisesti vähenemässä, mikä vastaa pitkälti lineaarista kehityskulkua, jonka toteutuessa saavutetaan unionin vuoden 2030 ilmastotavoite vähentää päästöjä 55 prosenttia ja unionin vuoden 2050 ilmastoneutraaliustavoite. Päästöjen vähentämistä on kuitenkin nopeutettava, ja jäsenvaltioiden toimet ovat ratkaisevan tärkeitä. Jäsenvaltioiden edistymisen on ollut vaihtelevaa, ja useisiin alakohtaisiin haasteisiin ja heikkouksiin on puututtava viipymättä. Käytettävissä oleviin tietoihin perustuva arvio osoittaa, että edistymisen unionin ilmastoneutraaliustavoitteen saavuttamisessa vaikuttaa Tšekissä riittämättömältä. Luotettavat pitkän aikavälin strategiat ovat unionin ilmastoneutraaliustavoitteen saavuttamiseksi tarvittavan taloudellisen muutoksen toteuttamisen kulmakivi.
- (22) Tehokas sopeutuminen tarvittavassa laajuudessa ja kaikilla altistuneilla sektoreilla edellyttää hallinto- ja koordinoitirakennetta, jolla on selkeä toimeksianto ja korkean tason poliittinen tuki. Tähän rakenteeseen voi kuulua ministeriöiden välinen työryhmä tai komitea. Sopeutumispolitiikoissa olisi keskityttävä toimialoihin tai sektoreihin, jotka ovat erityisen alttiita ilmastomuutokselle tai joiden toiminta on keskeistä muiden sektorien häiriönsietokyvyn kannalta tai joilla on huomattava merkitys kansantaloudelle tai kansanterveydelle. Ensisijaisesti on reagoitava vaikutuksiin ja riskeihin, joiden odotetaan vaikuttavan kriittiseen infrastruktuuriin tai kriittisiin järjestelmiin, joiden käyttöikä on pitkä, tai joilla odotetaan olevan peruuttamattomia vaikutuksia järjestelmiin, ottaen huomioon vuorovaikutus sosioekonomisen kehityksen tai muiden ilmastoon liittymättömien tekijöiden kanssa. Sopeutumisen rahoittamiseksi voidaan ottaa käyttöön erilaisia EU:n rahoitusvälineitä. Ilmastokestävyyttä koskevat näkökohdat olisi asetettava etusijalle, kun jäsenvaltiot laativat asiaankuuluvien EU:n rahastojen mukaisia kansallisia suunnitelmiaan. Mitkään menot eivät saisi haitata sopeutumista eli lisätä haavoittuvuuksia edunsaajien tai muiden tahojen kannalta. Ilmastomuutokseen sopeutumiseen liittyvät investointitarpeet kasvavat ja vauhti kiihtyy tulevina vuosikymmeninä. Parannettuun rahoitukseen olisi liitettävä riittävät valmiudet ja asiantuntemus, joita hallinto ja täytäntöönpano edellyttävät, jotta varmistetaan rahoituksen laatu ja käyttövalmiudet ja vältetään haittasopeutuminen. Julkisen ja yksityisen rahoituksen lisäksi voitaisiin tutkia myös innovatiivisia rahoitusvälineitä yhteistyössä yksityisen sektorin ja rahoituslaitosten kanssa.

⁽¹⁸⁾ Tiedon saannista, yleisön osallistumisioikeudesta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa 25 päivänä kesäkuuta 1998 tehty yleissopimus (Århusin yleissopimus).

⁽¹⁹⁾ SWD(2023) 926.

⁽²⁰⁾ Vuoden 2023 kertomus EU:n ilmastotoimista (COM(2023) 653 final) ja Commission Staff Working Document Assessment of progress on climate adaptation in the individual Member States according to the European Climate Law (SWD(2023) 932).

- (23) Haavoittuvimpia yhteisöjä ovat ne, joihin ilmastonmuutos vaikuttaa hyvin todennäköisesti. Eri alueiden ja sosioekonomisten ryhmien eriarvoinen altistuminen ja haavoittuvuus ilmastovaikutuksille pahentaa jo olemassa olevaa eriarvoisuutta ja haavoittuvuutta. Oikeudenmukaisen selviytymiskyvyn olisi vähennettävä ilmastoriskin aiheuttamaa epätasaista rasiitusta ja varmistettava sopeutumisen hyötyjen tasapuolinen jakautuminen. Järjestelmän kyky sopeutua ilmastonmuutokseen on keskeinen tekijä mahdollisten vahinkojen välttämiseksi tai lieventämisessä, mahdollisuuksien hyödyntämisessä ja seurauksista selviytymisessä. Ilmastonmuutoksen fyysiset vaikutukset kehittyvät odotettua nopeammin. Sopeutumiskyvyn suhteen on saavutettava edistystä kaikilla hallinnon tasoilla sekä julkisella ja yksityisellä sektorilla, ja se edellyttää tietoisuuden lisäämistä haavoittuvuuksista ja riskeistä. Yksityiset sidosryhmät voivat edistää muutosta tarjoamalla tietoa, resursseja, valmiuksia ja rahoitusta. Paikallisella tasolla on osaamista, joka voi vaikuttaa ilmastokestävyyteen laajemminkin. Kansallista tasoa alemman tason sopeutumispolitiikkojen valmistelu ja täytäntöönpano on erittäin tärkeää.
- (24) Luontoon perustuvat ratkaisut tarjoavat vaikuttavia ja kustannustehokkaita sopeutumis- ja hillitsemisvaihtoehtoja, jos niiden käyttöönottoon kannustetaan strategisilla kehyksillä, politiikoilla ja rahoituksella. Ne voidaan toteuttaa itsenäisesti tai integroida muihin sopeutumis- ja hillitsemistoimenpiteisiin yhdessä enemmän teknologiaan tai infrastruktuuriin perustuvien ratkaisujen kanssa. Täytäntöönpanossa on otettava huomioon ekosysteemien monitahoisuus ja ilmastonmuutoksen ennustetut vaikutukset, paikallinen toimintaympäristö, ratkaisuihin liittyvät intressit ja arvot sekä sosioekonomiset olosuhteet.

SUOSITTAA, ETTÄ TŠEKKI TOTEUTTAA TOIMIA, JOILLA SE

ASETUKSEN (EU) 2018/1999 MUKAISEN KANSALLISEN ENERGIA- JA ILMASTOSUUNNITELMAN PÄIVITYSLUONNOKSEN OSALTA

- määrittää kustannustehokkaita lisäpolitiikkoja ja -toimenpiteitä, jotka koskevat erityisesti liikennettä ja rakentamista ja muita kuin hiilidioksidipäästöjä, mukaan lukien teollisuusprosesseista ja tuotteiden käytöstä, maataloudesta ja jätehuollosta peräisin olevat metaani, N₂O ja F-kaasut, jotta se voi kuroa umpeen 7,3 prosenttiyksikön suuruisen ennustetun vajeen ja saavuttaa taakanjakoasetuksen mukaisen kansallisen tavoitteen, jonka mukaan kasvihuonekaasupäästöt ovat vuonna 2030 26 prosenttia pienemmät kuin vuonna 2005; antaa päivitettyjä ennusteita, joista käy ilmi, miten tavoite saavutetaan olemassa olevilla ja suunnitelluilla politiikoilla, ja täsmentää tarvittaessa, miten taakanjakoasetuksen mukaisia joustoja käytetään vaatimustenmukaisuuden varmistamiseen; täydentää tietoja politiikoista ja toimenpiteistä; ilmoittaa selkeästi niiden soveltamisalan, aikataulun ja mahdollisuuksien mukaan myös odotetun kasvihuonekaasupäästöjen vähennysvaikutuksen, myös unionin rahoitusohjelmien (mm. yhteisen maatalouspolitiikan) toimenpiteiden osalta;
- määrittää lähteineen sen hiilidioksidipäästöjen määrän, joka voitaisiin vuosittain ottaa talteen vuoteen 2030 mennessä;
- esittää konkreettisen etenemissuunnitelman asetuksessa (EU) 2018/841 määriteltyyn kansallisen LULUCF-tavoitteen saavuttamiseksi; sisällyttää LULUCF-sektorille lisätoimenpiteitä ja esittää yksityiskohtaiset tiedot niiden ajoituksesta ja soveltamisalasta sekä määrälliset tiedot niiden odotetusta vaikutuksesta sen varmistamisessa, että kasvihuonekaasujen poistumat vastaavat tosiasiallisesti EU:n vuoden 2030 nettopoistumatavoitetta (-310 MtCO₂eq) ja asetuksessa (EU) 2018/841 määritettyä maakohtaista poistumatavoitetta, joka on -827 ktCO₂eq; antaa selkeää tietoa siitä, miten julkisia varoja (sekä unionin varoja yhteinen maatalouspolitiikka mukaan luettuna että valtiontukia) ja hiiliviljelyjärjestelmistä saatavaa yksityistä rahoitusta käytetään johdonmukaisesti ja tehokkaasti kansallisen nettopoistumatavoitteen saavuttamiseen; antaa asetuksen (EU) 2018/1999 liitteessä V olevan 3 osan mukaisesti tietoja tilanteesta ja edistymisestä korkeampien määrittämistasojen/maantieteellisesti täsmällisten tietoaineistojen parantamisessa seurantaa, raportointia ja todentamista varten;
- tekee lisäanalyysin merkityksellisistä ilmastohaavoittuvuuksista ja -riskeistä, jotka liittyvät kansallisten tavoitteiden, päämäärien ja panosten saavuttamiseen sekä energiaunionin eri ulottuvuuksiin liittyviin politiikkoihin ja toimenpiteisiin; esittelee ja kvantifioi paremmin yhteyttä niihin energiaunionin nimenomaisiin tavoitteisiin ja politiikkoihin, joita sopeutumispolitiikoilla ja -toimenpiteillä olisi tarkoitus tukea; määrittää lisää sopeutumispolitiikkoja ja -toimenpiteitä riittävän yksityiskohtaisesti tukeakseen Tšekin energiaunionin mukaisten kansallisten tavoitteiden, päämäärien ja panosten saavuttamista;
- nostaa tavoitetta, jonka mukaan uusiutuvien energialähteiden osuus panoksena direktiivin (EU) 2018/2001, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksen (EU) 2018/1999 liitteessä II olevalla kaavalla, 3 artiklan 1 kohdassa vahvistettuun uusiutuvaa energiaa koskevaan unionin sitovaan tavoitteeseen vuodelle 2030 on vähintään 33 prosenttia; sisällyttää suunnitelmaan ohjeellisen kehityskulun, joka saavuttaa asetuksen (EU) 2018/1999 4 artiklan a alakohdan 2 alakohdan mukaiset vuosien 2025 ja 2027 vertailukohdat;

6. laatii uusiutuvan energian teknologioiden arvioidut kehityskulut ja pitkän aikavälin käyttöönottosuunnitelman seuraaviksi kymmeneksi vuodeksi vuoden 2040 näkymineen; sisällyttää suunnitelmaan ohjeellisen tavoitteen vuodelle 2030 innovatiivisia uusiutuvan energian teknologioita varten direktiivin (EU) 2018/2001, sellaisena kuin se on muutettuna, mukaisesti; sisällyttää suunnitelmaan erityistavoitteet, joilla edistetään rakennusten ja teollisuuden ohjeellisia alataivoitteita vuodelle 2030; sisällyttää suunnitelmaan lämmitystä ja jäähdytystä koskevat sitovat tavoitteet sekä vuosille 2021–2025 että vuosille 2026–2030 ja ohjeellisen tavoitteen direktiivin (EU) 2018/2001, sellaisena kuin se on muutettuna, liitteen I A lisäysten saavuttamiseksi; sisällyttää suunnitelmaan kaukolämmitystä ja -jäähdytystä koskevan ohjeellisen tavoitteen kaudelle 2021–2030; sisällyttää suunnitelmaan muita kuin kehittyneitä biopolttoaineita ja uusiutuvia polttoaineita liikenteessä vuoteen 2030 mennessä koskevan alataivoitteen;
7. sisällyttää suunnitelmaan yksityiskohtaisia ja kvantifioituja politiikkoja ja toimenpiteitä siten, että sen kansallinen panos unionin sitovaan uusiutuvan energian tavoitteeseen, joka on vähintään 42,5 prosenttia vuoteen 2030 mennessä, voidaan saavuttaa oikea-aikaisesti ja kustannustehokkaasti pyrkien nostamaan se kollektiivisesti 45 prosenttiin; kuvailee erityisesti, miten se aikoo nopeuttaa lupamenettelyjä, ja antaa yksityiskohtaiset tiedot niistä uusiutuvan energian teknologioista, joiden osalta Tšekki aikoo nimetä ”uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueita”, joilla menettelyt ovat nopeampia ja yksinkertaisempia; kuvailee, miten uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa pyritään nopeuttamaan ottamalla käyttöön uusiutuvan energian ostosopimuksia, alkuperätakuita ja mahdollistavat puitteet itse tuotetun energian kulutuksen ja energiayhteisöjen edistämiseksi; antaa lisätietoa siitä, miten se pyrkii nopeuttamaan uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa ja fossiilisten polttoaineiden asteittaista käytöstä poistamista lämmityksessä ja jäähdytyksessä ja kaukolämmityksessä ja -jäähdytyksessä direktiivin (EU) 2018/2001, sellaisena kuin se on muutettuna, mukaisesti; sisällyttää suunnitelmaan muita yksityiskohtaisia toimenpiteitä, jotka koskevat mahdollistavia puitteita sähköverkon ja lämmitys- ja jäähdytysverkkojen välisen integroinnin lisäämiseksi;
8. sisällyttää suunnitelmaan lisätoimenpiteitä biometaanin kestävän tuotannon edistämiseksi, kun otetaan huomioon kestävän biokaasun/biometaanin potentiaali ja tuotanto, maakaasun kulutusprofiili ja olemassa oleva infrastruktuuri, mädätteen käyttö ja biogeenisen hiilidioksidin käyttötavat Tšekissä;
9. esittää mahdollisuuksien mukaan odotetun aikataulun vaiheille, jotka johtavat sellaisten lainsäädännöllisten ja muiden politiikkojen ja toimenpiteiden hyväksymiseen, joiden tarkoituksena on saattaa direktiivin (EU) 2018/2001, sellaisena kuin se on muutettuna, säännökset osaksi kansallista lainsäädäntöä ja panna ne täytäntöön, erityisesti edellisissä kohdissa mainittujen toimenpiteiden osalta;
10. sisällyttää suunnitelmaan sektorikohtaisesti eritellyn energiankulutuksen vähennysmäärän, joka kaikkien julkisten elinten on saavutettava, sekä julkisten elinten omistamien lämmitettyjen ja/tai jäähdytettyjen rakennusten kokonaispinta-alan, joka on peruskorjattava vuosittain, tai vastaavat vuotuiset energiansäästöt, jotka on saavutettava;
11. laatii kattavat politiikat ja toimenpiteet kansallisten energiatehokkuuspanosten saavuttamiseksi ja energiatehokkuus etusijalle -periaatteen toteuttamiseksi; määrittää tehokkaita energiatehokkuuden rahoitusohjelmia ja tukijärjestelmiä, joilla voidaan mobilisoida yksityisiä investointeja ja lisätä yhteisrahoitusta; antaa tietoa energiansäästötoimenpiteistä, jotka tarvitaan sen varmistamiseen, että vaadittu kumulatiivinen loppukäytön energiasäästö saavutetaan vuoteen 2030 mennessä, mukaan lukien energiaköyhyyteen kohdennettavien toimenpiteiden kvantifointi;
12. tukee rakennusten hiilestä irtautumista koskevia päivitettyjä tavoitteita antamalla lisätietoja politiikoista ja toimenpiteistä, erityisesti keskittyen näiden politiikkojen ja toimenpiteiden määrälliseen arviointiin niiden rahoituksen, kustannusten ja energiansäästövaikutusten osalta;
13. selittää tarkemmin, miten Tšekki aikoo jatkaa kaasun kysynnän vähentämiseen kannustamista vuoteen 2030 mennessä; vahvistaa energiajärjestelmän häiriönsietokykyä erityisesti asettamalla tavoitteen energian varastoinnin käyttöönotolle ja esittämällä politiikkoja ja toimenpiteitä välttämättömän ilmastomuutokseen sopeutumisen sisällyttämiseksi energiajärjestelmään; määrittää asianmukaiset toimenpiteet ydinmateriaalien, polttoaineen, varaosien ja palvelujen monipuolistamiseksi ja pitkäaikaiseksi toimittamiseksi VVER-440-reaktoreitaan ja suunniteltuja uusia ydinvoimaloita varten sekä ydinjätehuollon hoitamiseksi pitkällä aikavälillä; antaa lisätietoja ilmoitetuista suunnitelmista pieniin modulaarisin reaktoreihin liittyvien hankkeiden kehittämiseksi; arvioi öljyinfrastruktuurin (jalostamot, öljyvarastot) riittävyttä suhteessa öljyn kysynnän odotettuun vähenemiseen, tarpeeseen monipuolistua pois venäläisestä öljystä ja siirtymiseen kohti vähähiilisiä vaihtoehtoja;

14. esittää selkeät tavoitteet ja päämäärät kysyntäjoustoppele energijärjestelmän joustavuuden parantamiseksi joustotarpeiden arvioinnin perusteella ja kuvaa erityistoimenpiteet energijärjestelmän integroinnin helpottamiseksi direktiivin (EU) 2018/2001, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä (EU) 2023/2413, 20 a artiklan yhteydessä; lisää kuluttajien vaikutusmahdollisuuksia vähittäismarkkinoilla sisällyttämällä suunnitelmaan lisää tietoa energiayhteisöistä, itse tuotetun energian kulutuksesta, energian yhteiskäytöstä tai yhteisistä ostoista;
15. kehittää edelleen lähestymistapaa energiaköyhyyden torjumiseen sisällyttämällä suunnitelmaan arvion niiden kotitalouksien tilanteesta, jotka tällä hetkellä kärsivät energiaköyhyydestä, sekä ilmoittamalla asetuksessa (EU) 2018/1999 edellytetyn erityisen mitattavissa olevan vähennystavoitteen ottaen huomioon suosituksen (EU) 2023/2407 sekä siihen liittyvät politiikat ja toimenpiteet; selittää mahdollisuuksien mukaan, miten nykyiset kohtuuhintaisuus- ja energiatehokkuustoimenpiteet lievittävät jo energiaköyhyyttä, ottaen huomioon tiedot näihin toimenpiteisiin kohdennetuista rahoitusvaroista ja järjestelyistä;
16. selkeyttää edelleen puhtaiden teknologioiden käyttöönottoon liittyviä kansallisia tutkimus-, innovointi- ja kilpailukykytavoitteita ja luo vuosiksi 2030 ja 2050 etenemispolun, jolla voidaan tukea teollisuuden hiilestä irtautumista ja edistää yritysten siirtymistä kohti nettonolla- ja kiertotaloutta; tuo esiin politiikkoja ja toimenpiteitä, joilla edistetään nettonollahankkeiden kehittämistä, mukaan lukien energiantensiivisen teollisuuden kannalta merkitykselliset hankkeet; esittää ennakoitavan ja yksinkertaistetun sääntelykehiksen lupamenettelyille ja kuvaa sitä, miten kansallisen rahoituksen saatavuutta tarvittaessa yksinkertaistetaan; osoittaa yksityiskohtaisia politiikkoja ja toimenpiteitä puhtaaseen energiaan liittyvien taitojen kehittämiseen ja läpinäkyvän kaupan helpottamiseen keskeisten nettonolla-komponenttien ja -laitteiden häiriönsietokykyisten ja kestävien toimitusketjujen mahdollistamiseksi;
17. määrittää uudistukset ja toimenpiteet energia- ja ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavien yksityisten investointien mobilisointiksi; parantaa ja laajentaa investointitarpeiden analysointia siten, että siihen sisältyy kattava ja johdonmukainen yleiskuva julkisista ja yksityisistä investointitarpeista kokonaisuutena ja sektoreittain; täydentää ylhäältä alaspäin suuntautuvaa koko talouden kattavaa lähestymistapaa alhaalta ylöspäin suuntautuvalla hankekohtaisella arvioinnilla; sisällyttää suunnitelmaan kokonaisinvestointitarpeiden erittelyn ja lisätietoja kansallisista, alueellisista ja unionin rahoituslähteistä sekä mobilisointivälineistä yksityisistä rahoituslähteistä; antaa lisäksi lyhyen kuvauksen siitä, minkä tyyppisiä rahoitustukijärjestelmiä on valittu niiden politiikkojen ja toimenpiteiden toteuttamiseen, jotka rahoitetaan julkisesta talousarviosta, ja sellaisten sekamuotoisten rahoitusvälineiden käytöstä, joissa hyödynnetään avustuksia, lainoja, teknistä apua ja julkisia takuita, mukaan lukien kansallisten kehityspankkien rooli kussakin järjestelmässä ja/tai yksityisen rahoituksen mobilisointitapa; harkitsee toisiinsa jäsenvaltioihin tehtävien siirtojen kustannustehokasta toteuttamista rahoituslähteenä; esittää luotettavan arvion suunniteltujen politiikkojen ja toimenpiteiden makrotaloudellisista vaikutuksista;
18. kuvailee, miten päivitettyyn suunnitelmaan sisältyvät politiikat ja toimenpiteet ovat johdonmukaisia Tšekin kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman, REPowerEU-luku mukaan luettuna, kanssa;
19. selittää yksityiskohtaisemmin, miten ja mihin mennessä Tšekki aikoo vaiheittain luopua fossiilisten polttoaineiden tuista;
20. antaa yksityiskohtaista tietoa ilmasto- ja energiasiirtymän sosiaalisista, työllisyys- ja osaamisvaikutuksista tai muista jakaumavaikutuksista sekä oikeudenmukaisesta siirtymästä tukevista suunnitelluista tavoitteista, politiikoista ja toimenpiteistä; määrittää tuen muodon, aloitteiden vaikutuksen, kohderyhmät ja kohdennetut resurssit ottaen huomioon oikeudenmukaisesta siirtymisestä ilmastoneutraaliuteen annetun neuvoston suosituksen ⁽²¹⁾; sisällyttää suunnitelmaan mahdollisuuksien mukaan lisäelementtejä, jotta voidaan luoda riittävä analyttinen perusta tulevan ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelman laatimiselle Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/955 ⁽²²⁾ mukaisesti, mukaan lukien tiedot siitä, miten voidaan arvioida rakennusten, tieliikenteen ja muiden alojen polttoaineiden polttoa koskevan päästökauppajärjestelmän vaikutuksia kaikkein haavoittuvimmassa asemassa oleviin sekä yksilöidä mahdolliset tuensaajat ja asiaankuuluva poliittinen kehys; selittää, miten kansallisessa energia- ja ilmastosuunnitelmassa määritetty poliittinen kehys edistää Tšekin ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelman laatimista ja miten näiden kahden suunnitelman välinen johdonmukaisuus varmistetaan;

⁽²¹⁾ Neuvoston suositus, annettu 16 päivänä kesäkuuta 2022, oikeudenmukaisesta siirtymisestä ilmastoneutraaliuteen (EUVL C 243, 27.6.2022, s. 35).

⁽²²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/955, annettu 10 päivänä toukokuuta 2023, sosiaalisen ilmastorahaston perustamisesta ja asetuksen (EU) 2021/1060 muuttamisesta (EUVL L 130, 16.5.2023, s. 1).

21. varmistaa kansalaisten osallistavan osallistumisen kohtuullisessa ajassa sekä paikallisviranomaisten ja kansalaisyhteiskunnan laajan osallistumisen suunnitelman valmisteluun; antaa selkeän yleiskuvan siitä, miten kuulemisprosessi mahdollistaa kaikkien asiaankuuluvien viranomaisten, kansalaisten ja sidosryhmien, myös työmarkkinaosapuolten, laajan osallistumisen sekä päivitysuunnituksen että lopullisen päivitetyn suunnitelman valmisteluun; esittää yhteenvedon eri toimijoiden esittämistä näkemyksistä ja siitä, miten suunnitelmassa otetaan huomioon kuulemisten aikana esitetyt näkemykset;
22. tehostaa alueellista yhteistyötä naapurijäsenvaltioiden kanssa ja Visegrad Groupin kaltaisten vakiintuneiden alueellisten yhteistyökehysten puitteissa; koska Tšekki ei kuulu Euroopan komission perustamiin alueellisiin korkean tason työryhmiin, harkitsee keskisen Itä-Euroopan ja Kaakkois-Euroopan kaasuyhteenliittäntöjen (CESEC) korkean tason työryhmään liittymistä ottaen huomioon sen toimeksiannon ohjata alueellisia keskusteluja ja aloitteita, jotka koskevat vetyinfrastruktuurin kehittämistä, uusiutuvan energian käyttöönottoa ja niihin liittyvää verkon parantamista sekä verkkojen tekemistä älykkäiksi keskisen Itä-Euroopan ja Kaakkois-Euroopan alueilla; kuvailee, miten Tšekki aikoo luoda puitteet yhteistyölle muiden jäsenvaltioiden kanssa vuoteen 2025 mennessä direktiivin (EU) 2023/2413 9 artiklan mukaisesti; jatkaa pyrkimyksiään neljän tarvittavan kaasun toimitusvarmuutta koskevan kahdenvälisen yhteisvastuusopimuksen allekirjoittamiseksi naapurimaidensa (Puola, Slovakia, Saksa ja Itävalta) kanssa;

KANSALLISTEN TOIMENPITEIDEN JOHDONMUKAISUUDESTA ILMASTONEUTRAALIUSTAVOITTEEN JA SOPEUTUMISESSA EDISTYMISEN VARMISTAMISEN KANSSA ASETUKSEN (EU) 2021/1119 MUKAISESTI

1. tehostaa ilmastonmuutoksen hillitsemistoimia edistymällä konkreettisesti nykyisissä ja suunnitelluissa politiikoissa ja harkitsee kiireellisiä lisätoimenpiteitä kasvihuonekaasupäästöjen odotettujen vähennysten ja ennusteiden mukauttamiseksi ilmastoneutraaliustavoitteeseen. Erityisesti olisi pyrittävä vähentämään liikenteen päästöjä ja lisäämään poistumia LULUCF-sektorilla;
2. päivittää kansallista pitkän aikavälin strategiaa, nostaa sen tavoitetasoa ja parantaa sen laatua selkeyttämällä Tšekin pitkän aikavälin ilmastoneutraaliustavoitetta ja osoittamalla Tšekin päästövähennykset ja poistumatavoitteiden parantamisen yksittäisillä sektoreilla uskottavilla politiikoilla ja toimenpiteillä;
3. vahvistaa hallintorakennetta, jolla on selkeä toimeksianto ja jolla voidaan tukea vahvaa suunnittelua ja sopeutumiskäytännön käyttöönottoa kaikilla sektoreilla, kaikissa väestöryhmissä ja kaikilla hallinnon tasoilla; varmistaa, että sopeutumisen painopisteet, strategiat, politiikat, suunnitelmat ja toimet ovat oikeassa suhteessa ennustettuihin tuleviin ilmastohaavoittuvuuksiin ja -riskeihin ja perustuvat parhaaseen saatavilla olevaan tieteelliseen tietoon sekä käytettävissä oleviin ilmastoennuste- ja varhaisvaroitusvälineisiin; lisää ilmastokestävyysnäkökohtien painoarvoa unionin rahoitusohjelmista, kuten yhteisestä maatalouspolitiikasta, koheesiopolitiikan rahoituksesta ja muista asiaankuuluvista EU:n rahastoista, saatavan tuen käytössä. Varoja olisi käytettävä siten, että ne parantavat ilmastokestävyyttä eivätkä lisää haavoittuvuuksia (eli eivät aiheuta merkittävää haittaa sopeutumiselle); varmistaa, että sopeutumistoimien julkiset ja yksityiset rahoitusmekanismit ovat kohdallaan ja että määrärahat ovat oikeassa suhteessa investointitarpeisiin erityisesti ensisijaisilla haavoittuvilla sektoreilla;
4. ottaa ilmastonmuutoksen vaikutuksille erityisen alttiit sidosryhmät mukaan Tšekin sopeutumispolitiikan suunnitteluun ja täytäntöönpanoon; dokumentoi asiaankuuluvien kuulemisten prosessit ja tulokset; parantaa hallinnon eri tasojen (kansallinen/alueellinen/paikallinen) välistä koordinoitua suunnitteluvälineiden yhdenmukaistamiseksi ja systemiseen muutokseen tähtävien koordinoitujen toimien edistämiseksi; ottaa työmarkkinaosapuolet ja yksityisen sektorin sidosryhmät mukaan politiikan suunnitteluun ja täytäntöönpanoon sekä investointeihin; dokumentoi asiaankuuluvien kuulemisten prosessit ja tulokset; perustaa mekanismeja, joilla varmistetaan, että kansallista tasoa alemman tason politiikkoja laaditaan ja että niitä tarkistetaan ja päivitetään säännöllisesti;
5. edistää luontoon perustuvia ratkaisuja ja ekosysteemipohjaista sopeutumista kansallisissa strategioissa, politiikoissa ja suunnitelmissa ja tekee investointeja niiden toteuttamiseksi.

Tehty Brysselissä 18 päivänä joulukuuta 2023.

Komission puolesta
Kadri SIMSON
Komission jäsen
